

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1371/05
01.12.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић, Споменке Зарић, Слађане Накић-Момировић и Неде Антонић, чланова већа, у спору тужиоца АА, кога заступа АБ, адвокат, против тужених Републике Србије, МУП Србије, СУП Бор, ОУП Кладово, Управа царина Београд и Царинарница Ниш, које заступа Републички јавни правобранилац и државне заједнице Србија и Црна Гора, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене Републике Србије, изјављеној против пресуде Окружног суда у Неготину Гж. бр. 41/05 од 07.2.2005. године, у седници одржаној 01.12.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Неготину Гж. бр. 41/05 од 07.2.2005. године и пресуда Општинског суда у Кладову П. бр. 215/04 од 17.6.2004. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Кладову П. бр. 215/04 од 17.6.2004. године: 1) обавезана је тужена Република Србија да тужиоцу накнади штету за путничко возило марке "X", са ближим ознакама као у изреци ове пресуде, у износу од 561.511,00 динара, са законском затезном каматом од 12.6.2003. године до исплате; 2) одбијен тужбени захтев у односу на све остале тужене; 3) обавезана тужена Република Србија да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 171.040,00 динара; 4) обавезан тужилац да туженој државној заједници Србија и Црна Гора накнади трошкове парничног поступка у износу од 20.250,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Неготину Гж. бр. 41/05 од 07.2.2005. године одбијена је жалба тужене Републике Србије и првостепена пресуда потврђена у делу којим је тужбени захтев усвојен, као и у погледу трошкова парничног поступка који су тужиоцу досуђени, а жалба тужене Републике Србије, у делу којим је тужбени захтев одбијен и у делу, којим је тужилац обавезан да државној заједници Србија и Црна Гора накнади трошкове парничног поступка, одбачена као недозвољена.

Против ове пресуде тужени Република Србија, МУП РС, СУП Бор, ОУП Кладово, Управа царина Београд и Царинарница Ниш изјавили су ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл. 386. ранијег важећег ЗПП, који се примењује на основу чл. 491. ст. 1. и 4. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/04), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу, који је ___ држављанин, одузет је путнички аутомобил марке "X", са ближим ознакама као у изреци побијане пресудом, са пређених 58.761 км. О томе је издата потврда ОУП Кладово Пу. бр. 230-196 од 05.12.1994. године. Уз возило, тужиоцу је одузета и пратећа документација и кључеви од контакт браве. Возило је заједно са кључем предато овлашћеним лицима царинске испоставе Бор, што је утврђено из потврде СУП Бор од ___. године. Решењем Савезне управе царина - Царинарница Ниш бр. 191/95 од 13.3.2001. године обустављен је прекршајни поступак против тужиоца, на основу чл. 129. ст. 1. тач. 4. ЗОП-а. Утврђено је да је наступила апсолутна застарелост гоњења, на основу чл. 46. ст. 1. и 3. и чл. 48. ст. 3. Закона о прекршајима, којима се повређују савезни прописи. У решењу је наведено да ће се питање путничког возила решити у управном поступку, у складу са позитивним прописима. Решењем Упи. бр. 4806/01 од 15.2.2003. године Царинарница Ниш је обавезала тужиоца да у року од осам дана од дана извршности тог решења врати у иностранство наведено возило. Радило се о возилу старијем од шест година, па тужилац није имао право да га увезе у тадашњу СРЈ. У решењу је такође наведено да се возило налази у царинском сместилишту "ББ" у ___ и да ће се извести под царинским надзором царинске испоставе Бор. У противном, тужилац је упозорен да ће Царинарница донети решење о одузимању робе. Дана 11.4.2003. године ова Царинарница донела је решење, којим је одузела путничко возило, које се налазило у сместилишту "ББ" из ___. Према извештају овог сместилишта од 09.5.2003. године, возило тужиоца је ускладиштено дана 12.2.2002. године са пређених 216.397 километара. Према извештају Царинске испоставе Бор од 11.4.2003. године тужилац возило није преузео, тако да се још увек налази под царинским надзором Царинске испоставе Бор.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови закључују да је тужена Република Србија у обавези да тужиоцу накнади штету за одузето возило. Позивају се на чл. 387. Царинског закона ("Службени гласник РС", бр. 73/03), који прописује да власник робе стављене под царински надзор у складу са одредбом чл. 386. тог Закона, има право на накнаду штете на терет државног буџета, ако се у спроведеном прекршајном поступку утврди да царински прекршај није постојао односно да не постоји

прекршајна одговорност тог лица. притом, позивају се и на чл. 172. ст. 1. закона о облигационим односима, који регулише одговорност правног лица за штету коју проузрокује његов орган. Жалбу тужене Републике Србије, у односу на побијани део пресуде којим је одбијен тужбени захтев у односу на остале тужене, као и у погледу одлуке о трошковима, досуђеним државној заједници Србија и Црна Гора, одбацују због недостатка правног интереса.

Овакав закључак нижестепених судова не може се прихватити, па се у ревизији основано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 354. ст. 2. тач. 14. ЗПП, обзиром да су разлози о одлучним чињеницама нејасни или противуречни. Због ових недостатака пресуда се не може испитати. То је резултирало погрешном применом материјалног права, због чега је чињенично стање непотпуно утврђено.

Предмет тужбеног захтева је накнада штете. У овом случају, штета коју тужилац потражује састоји се у разлици вредности возила у време одузимања (05.12.1994. године) и садашње вредности возила. Према доказима у списима, у време одузимања, возило је имало пређених 58.761 километар, а у складиштено је тек 12.2.2002. године са пређених 216.397 километара. Притом, од стране СУП-а Бор возило је тек 30.1.2001. године предато овлашћеним лицима Царинске испоставе Бор. Тужилац је позван решењем од 15.2.2003. године да преузме возило и врати га у иностранство, у року од осам дана од дана извршности решења, са упозорењем да ће му возило уколико не поступи на овај начин, бити одузето. Пошто тужилац није преузео возило 11.4.2003. године Царинарница је донела решење о његовом одузимању.

У таквој правној ситуацији, није расправљено где је било возило и ко га је користио од одузимања 05.12.1994. године до ускладиштења 12.2.2002. године. Евидентна је енормна разлика у пређеној километражи у односу на ова два датума. Није утврђено ко је у наведеном периоду ово возило користио и да ли је на то био овлашћен. Притом, према чл. 189. Закона о облигационим односима, оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. Према ст. 3. овог члана, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. У овом случају, пре свега се не види основ по коме је тужена Република Србија обавезана да тужиоцу накнади штету. Тај основ може постојати само у случају ако је царина предала МУП-у возило на коришћење. Те чињенице у поступку нису утврђене. Такође, поставља се питање шта је тужилац могао основано очекивати преузимањем возила и шта је сам предузео да штету смањи, ради правилне примене чл. 192. Закона о облигационим односима. Није јасно позивање судова на чл. 172. ст. 1. овог Закона, који управо регулише одговорност правног лица за штету коју његови органи проузрокују неправилним и незаконитим радом. Нижестепени судови обавезују само тужену Републику Србију да тужиоцу накнади штету, а одбијају тужбени захтев у односу на остале тужене, који су органи тужене Републике Србије. Притом, према чл. 13. Закона за спровођење Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора, Савезна управа царина, као савезни орган, чији су органи Управа царина Београд и Царинарница Ниш, настављају са радом у складу са прописима на основу којих су образовани, који ће се примењивати на територији државе чланице Србије до доношења одговарајућих прописа те државе чланице.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити све наведене пропусте. Потом ће донети правилну и закониту одлуку.

То су разлози што је Врховни суд, у смислу чл. 394. ст. 1. и 395. ст. 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа - судија,

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

ЈК